

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6421/2025
20.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., као правног следбеника пок. ББ, бив. из ..., чији је пуномоћник Ненад Зечевић, адвокат из ..., против туженог АД за осигурање ДДОР Нови Сад из Новог Сада, ради испуњења уговора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 319/25 од 12.02.2025. године, у седници одржаној 20.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 319/25 од 12.02.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 127/2020 од 01.10.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да суд туженог обавезе да му на име накнаде осигуране суме по полиси осигурања имовине од последица пожара бр. ... исплати укупан износ од 11.564.963,90 динара, са припадајућом законском затезном каматом и то: за зграду дискотеке "Контраст" 8.496.995,00 динара; за ентеријер дискотеке "Контраст" 890.000,00 динара; за инсталације дискотеке "Контраст" 895.301,32 динара; за зграду ресторана "Ласта" 675.000,00 динара; за ентеријер ресторана "Ласта" 298.532,70 динара; за инвентар ресторана "Ласта" 179.119,62 динара; за изопан стакло на ресторану "Ласта" 87.500,00 динара; за стакла и огледала на ресторану "Ласта" 26.250,00 динара; за WC шољу у ресторану "Ласта" 4.600,00 динара; за лавабо у ресторану "Ласта" 4.600,00 динара; за електроинсталацију у ресторану "Ласта" 34.065,21 динар, све са законском затезном каматом, почев од ...2012. године па до исплате, као и захтев да суд обавезе туженог да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па до исплате. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 153.000,00 динара.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 319/25 од 12.02.2025. године, ставом првим изреке, жалбу одбио, а пресуду Вишег суда у Новом Саду П 127/2020 од 01.10.2024. године, потврдио. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију из свих законских разлога.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), па је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а наводима ревизије тужиоца не указује се на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 1. тачке 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, пок. ББ, правни претходник тужиоца, био је власник објекта у ком се налазила дискотека "Контраст" и ресторан "Ласта", а ради се објектима изграђеним пре 1969. године. У току ноћи, ...2012. године у 2,00 часова, догодио се пожар у дискотеци "Контраст" који се проширио и на суседни објекат - ресторан "Ласта". Узрок пожара је избијање више кратких спојева на напојним проводницама струјног разделника у објекту дискотеке који је довео до тоталне штете на том објекту. Правни претходник тужиоца је у време настанка овог пожара био уговарач осигурања и осигураник по полиси осигурања од пожара, лома машине и лома стакла код туженог, а тужени у вансудском поступку, није исплатио правном претходнику тужиоца накнаду по основу осигурања која је проистекла из предметног догађаја. Дискотека "Контраст" је од 2007.године била у закупу ВВ и ГГ који су, током 2011. године извршили реконструкцију овог објекта. Претходно, 2008. године, противпожарни инспектори су наложили власнику објекта да обезбеди громобран и хидрант, али ни власник, нити закупци објекта то нису учинили. Након избијања пожара у овом објекту, вођен је кривични поступак против више лица, међу којима је и био и власник објекта, сада пок. ББ. У кривичном поступку донета је правноснажна пресуда којом је, између осталих лица, ББ оглашен кривим јер је, знајући да ће објекат који издаје у закуп бити коришћен као дискотека, није поступио по решењима Сектора за ванредне ситуације од 09.05.2008. године и 17.05.2010. године, којим му је било наложено да, као власник објекта, прибави сагласност наведене Управе да су спроведене мере заштите од пожара предвиђене у инвестиционо-техничкој документацији за објекат у ком је пословао ноћни бар "Контраст", а што је био услов да би објекат уопште могао да се користи у сврху намене за коју је издат, па је оглашен кривим за извршење кривичног дела – тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 2. Кривичног законика, у вези кривичног дела изазивања опште опасности из члана 278. став 3., у вези става 1. Кривичног законика.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиоца одбили, применом одредбе члана 913. Закона о облигационим односима, у вези одредбе члана 13. Закона о парничном поступку, налазећи да осигуравач, у конкретном случају не одговара за штету на осигураној ствари која

потиче из њених недостатака. Власник објекта није предузео мере потребне да се спречи наступање осигураног случаја, тако што није поступио по решењима Сектора за ванредне ситуације, да прибави сагласност наведене Управе да су спроведене мере заштите од пожара предвиђене у инвестиционо-техничкој документацији за објекат у ком је пословао ноћни бар "Контраст", а што је био услов да би објекат уопште могао да се користи у сврху намене за коју је издат, због чега је и оглашен кривим за извршење кривичног дела – тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 2. Кривичног законика, у вези кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 3. у вези става 1. Кривичног законика. При одлучивању, нижестепени судови су имали у виду да је предмет осигурања од пожара била зграда, ентеријер зграде дискотеке "Контраст" и ресторана "Ласта", те да су предметном полисом осигурани од лома машине и инсталације централног грејања, водовода и канализације, гаса, противпожарне, акустичне, сигналне и слично, у објектима ресторана "Ласта" и дискотеке "Контраст", те да тужилац, по основу осигурања тражи исплату накнаде од туженог за штету насталу на електричним инсталацијама у оба ова објекта. Међутим, имајући у виду садржину услова за осигурање машина од лома и неких других опасности, у складу са којим условима је закључена предметна полиса, нижестепени судови су закључили да тужиоцу не припада тражена накнада по основу ризика лома, имајући у виду да је до оштећења електричних инсталација дошло услед пожара који представља основни ризик којем се пружа осигуравајућа заштита под условима за осигурање од опасности од пожара и неких других опасности, те да тужилац нема право да тражи накнаду по основу осигурања од лома машине. Такође, у погледу накнаде штете за оштећено изопан стакло у ресторану "Ласта", по мишљењу нижестепених судова, тужиоцу не припада накнада по основу услова за осигурање стакла од лома, с обзиром да је овим условима, чланом 7. прописано да ако је осигураник закључио и неко друго осигурање којима су и стакла осигурана (на пример: осигурање од опасности од пожара и неких других опасности), онда се накнада исплаћује по основу тог другог осигурања, па како је предметни објекат био осигуран и од опасности од пожара, онда се накнада штете за оштећена, односно уништена стакла не може исплатити по основу услова за осигурање стакла од лома, при чему су судови при одлучивању имали у виду да је штета на стаклу свакако обухваћена приликом утврђивања висине штете на објекту. Изведеним доказима је утврђено да осигурани инвентар ресторана "Ласта" није уништен, као ни WC шоља и лавабо у том ресторану (а осигурани су по предметној полиси), при чему тужилац није доставио попис основних средстава, инвентара и опреме у објекту ресторана "Ласта", са стањем 31.12.2011. године.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 897. Закона о облигационим односима, прописано је да се уговором о осигурању обавезује уговарач осигурања да плати одређени износ организацији за осигурање (осигуравач), а организација се обавезује да, ако се деси догађај који представља осигурани случај, исплати осигуранику или неком трећем лицу накнаду, односно уговорену своту или учини нешто друго. Ограничење осигураних ризика прописана су у одредби члана 929. истог Закона, тако што је осигуравач дужан накнадити штету насталу случајно или кривицом уговарача осигурања, осигураника или корисника осигурања, изузев ако је у погледу одређене

штете ова његова обавеза изричито искључена уговором о осигурању (став 1.). Он не одговара за штету коју су та лица проузроковала намерно, те је ништава одредба у полиси која би предвиђала његову одговорност у том случају (став 2.). Али, уколико се оствари осигурани случај, осигуравач је дужан накнадити сваку штету проузроковану од неког лица за чије поступке осигураник одговара по ма ком основу, без обзира на то да ли је штета проузрокована непажњом или намерно (став 3.). Штета проузрокована недостацима осигуране ствари прописана је у одредби члана 930. Закона о облигационим односима, тако што осигуравач не одговара за штету на осигураној ствари, која потиче од њених недостатака, осим ако је другачије уговорено.

У конкретном случају, између правног претходника тужиоца и туженог закључен је уговор о осигурању по полиси осигурања од пожара, лома машине и лома стакла. Осигурани случај, пожар, у објекту дискотеке "Контраст" догодио се ...2012. године, а правни претходник тужиоца оглашен је кривим за извршење кривичног дела – тешко дело против опште сигурности у вези кривичног дела изазивања опште опасности, јер није поступио по решењима Сектора за ванредне ситуације од 09.05.2008. године и 17.05.2010. године, којим му је било наложено да, као власник објекта прибави сагласност те Управе да су спроведене мере заштите од пожара предвиђене у инвестиционо-техничкој документацији за објекат у ком је пословао ноћни бар "Контраст", а што је био услов да би објекат уопште могао да се користи у сврху намене за коју је издат. Узрок пожара је више кратких спојева на напојним проводницима струјног разделника у објекту дискотеке који је довео до тоталне штете на објекту дискотеке "Контраст" и до оштећења на објекту ресторана "Ласта". Дакле, правни претходник тужиоца није спровео наложене мере заштите од пожара предвиђене у инвестиционо-техничкој документацији за објекат у коме је пословао ноћни бар "Контраст", што значи да се ради о недостатку на осигураној ствари, па је одговорност осигуравача у том случају искључена, на основу одредбе члана 930. Закона о облигационим односима, како су правилно закључили нижестепени судови.

Неосновнаи су наводи ревизије тужиоца да су нижестепени судови погрешно применили материјално право јер нису применили одредбу члана 929. став 1. Закона о облигационим односима, која прописује да је осигуравач дужан накнадити штете настале случајно или кривицом уговарача осигурања, изузев ако је у погледу одређене штете ова његова обавеза изричито искључена уговором о осигурању. Том одредбом Закона прописана је штета покривена осигурањем, а у овом случају није спорно да се ради о таквој штети, имајући у виду да је између правног претходника тужиоца и туженог закључен уговор по полиси осигурања од пожара, лома машине и лома стакла, те да је предметна штета на објектима настала услед пожара, као уговореног осигураног ризика. Међутим, пожар у конкретном случају није избио случајно нити кривицом уговарача осигурања, већ је настао услед кратких спојева на напојним проводницима струјног разделника у објекту дискотеке "Контраст" као последица не спровођења мера заштите од пожара предвиђених у инвестиционо-техничкој документацији за објекат у ком је пословао тај ноћни бар, што је недостатак осигуране ствари за који осигуравач не одговара у смислу одредбе члана 930. Закона о облигационим односима. Због тога, тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. и 154. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**